

BANCA NAȚIONALĂ A ROMÂNIEI

Conferința

Finanțarea prin bursă, un impuls pentru economia națională

Banca Națională a României, 23 februarie 2012

Mugur Isărescu, guvernatorul BNR

Doamnelor și domnilor,

Distinsă audiență,

Suntem bucuroși să găzduim conferința “Finanțarea prin bursă, un impuls pentru economia națională”, inițiată de Bursa de Valori București, și doresc să salut prezența la această dezbateră a reprezentanților mediului financiar-autorității de reglementare, investitori, companii, precum și a reprezentanților mass-media.

Aș dori să încep prin a reaminti că piața de capital și-a reluat activitatea aici, în sediul Băncii Naționale a României, chiar în această sală, în toamna anului 1995, după aproape 50 de ani de întrerupere sub regimul comunist. Aș remarca apoi că **în 2010 am aniversat 130 de ani de la înființarea BNR, în acest an consemnăm 130 de ani de la debutul funcționării Bursei de Valori în România.** Aceste cifre rotunde arată că ambele instituții, extrem de importante pentru sistemul financiar românesc, au nu doar o istorie comună, ci și o tradiție îndelungată. Țin astfel să felicit Bursa de Valori București, pentru că, iată, aproape că ne ajunge din urmă și totuși rămâne tânără ... Există însă un motiv anume care mă face să-i doresc o maturizare accelerată în aceste vremuri: se numește nevoia de finanțare pentru dezvoltare. Atât la nivel macro cât și la nivel micro.

Contextul macro în care trebuie văzută nevoia de finanțare în România este destul de bine cunoscut. Doresc să reamintesc doar că, ulterior declanșării crizei financiare internaționale, fluxul intrărilor de capital în România s-a diminuat considerabil. Mai exact, de circa șapte ori din 2008 până în 2010. Și scăderea a continuat anul trecut. Mai mult, această diminuare nu a fost compensată de o îmbunătățire a gradului de absorbție a fondurilor europene.

În aceste condiții, așa cum am mai spus recent, **piața internă de capital poate fi o alternativă, mai ales când piețele externe sunt fie extrem de reticente, fie foarte scumpe.**

Dar, pentru a fi un adevărat barometru al economiei românești, **Bursa trebuie să se dovedească în permanență o alternativă viabilă de finanțare și capitalizare a companiilor, contribuind astfel la creșterea și dezvoltarea economică a României.** Acest lucru este de dorit, inclusiv pentru sănătatea sectorului bancar. Numai astfel putem vorbi despre un sistem financiar *market-based* și nu doar bazat pe creditul bancar (*bank-based financial system*).

Comaniile care doresc să-și finanțeze dezvoltarea au șanse mai mari de reușită dacă abordează și piața de capital și nu se rezumă la a testa piața creditului bancar. Desigur că nu este un lucru la fel de simplu de făcut pe cât este de spus; este nevoie de **viziune, expertiză și îndrăzneală** (inclusiv depășirea reticenței antreprenorilor de a ceda controlul exclusiv asupra firmei lor). În acest fel, companiile pot obține finanțare la costuri și termene rezonabile, investitorii își pot plasa fondurile disponibile într-o gamă mai variată de acțiuni și obligațiuni, iar piața de capital se poate dezvolta într-o manieră armonioasă și sustenabilă pe termen mediu și lung.

Este de remarcat și faptul că, grație unei **transparențe sporite privind situația economică**, listarea la bursă aduce companiilor și avantaje precum creșterea de vizibilitate și de încredere în rândul partenerilor de afaceri.

Dacă ne referim la perioada de după 1990, finanțarea economiei românești prin intermediul pieței de capital a fost prea puțin utilizată. În 2010, la marcarea a 15 ani de la reluarea funcționării BVB, se vorbea despre faptul că Bursa este cu mult sub potențialul ei, o cauză des invocată fiind faptul că privatizările importante s-au făcut în afara Bursei. Astăzi putem spune același lucru, dar într-o notă relativ mai optimistă: **piața de capital din România are un important potențial de dezvoltare.**

Nota moderat optimistă survine ca urmare a deciziei Guvernului (de la finele anului trecut) privind vânzarea unor pachete minoritare de acțiuni ale statului la o serie de companii publice importante. **Din această perspectivă, tema întâlnirii de astăzi este extrem de importantă, dar, în același timp, provocatoare având în vedere contextul extern și implicit apetitul pentru risc.**

Keynes a caracterizat foarte bine investitorul, spunând că acesta ar fi „un animal foarte sperios”. Mesajul este că încrederea investitorilor se câștigă greu și se pierde foarte ușor. **În condiții de volatilitate extrem de puternică a mediului economic global, aversiunea la risc se accentuează.** Din acest motiv, funcționarea Bursei trebuie să fie cât mai lipsită de tensiuni sau distorsiuni.

Pe de altă parte, trebuie spus că activitatea bursieră este importantă și din perspectiva culturii unei societăți. Aceasta nu poate deveni eferescentă peste noapte, necesită mai întâi o **schimbare de mentalitate**. Aici trebuie menționat și **spiritul antreprenorial**, de a cărui dezvoltare depinde în bună măsură atât dezvoltarea pieței de capital, cât și evoluția PIB-ului în ultimă instanță.

În același timp, este nevoie evident de un echilibru în ce privește încrederea (toleranța la risc), respectiv aversiunea la risc în ambele părți ale tandemului investitori – emitenți. Aș accentua de asemenea **rolul analiștilor din această piață**, care au o misiune importantă în a susține o dezbatere decentă și echilibrată despre activitatea bursieră și a se implica în educația jucătorilor din piață. Astfel, Bursa de Valori poate deveni un barometru real al economiei noastre.

Revenind la tema listării unor companii românești de stat, cred că întâlnirea de astăzi este binevenită și din perspectiva prezentării acestora. Dincolo de a face cunoscute aspectele practice privind derularea ofertelor publice și mecanismele bursiere – subiecte de interes pentru cei aflați în căutare de finanțare, am convingerea că investitorii sunt interesați cu deosebire de calitatea oportunităților propriu-zise. Cine sunt, ce planuri de dezvoltare, ce potențial de profit au și cine asigură managementul companiilor de stat anunțate drept cap de afiș la ofertele publice de anul acesta? Sunt câteva întrebări la care atât marile bănci de investiții prezente aici cât și micii investitori de portofoliu din România doresc probabil răspunsuri documentate. **Caracterul transparent, consistent și consecvent al comunicării poate face, așadar, diferența din perspectiva succesului acestui demers.**

În final, aş dori să salut misiunea ambiţioasă asumată de conducerea Bursei de Valori din România, anunţată recent prin vocea domnului Preşedinte Lucian Anghel, aceea de a deveni un hub al pieţei de capital pentru Europa de Sud-Est.

Personal, îmi exprim speranţa că Bursa de Valori va oferi cu adevărat acea alternativă solidă de finanţare de care mediul de afaceri şi economia românească în general au nevoie şi se va impune ca un punct central al pieţei din regiune.

Nu în ultimul rând, aş dori să lansez conducerii acestei instituţii invitaţia de a reveni cât mai curând în sediul ei iniţial. Alături de Banca Naţională, ar da un nou sens vechiului centru financiar al Bucureştiului.

23 februarie 2012

Banca Naţională a României